



لطفا اشتباه برداشت نکنید!

یادداشت
مهدی پناهی

◆◆◆ نظام سلامت؛ از قبل از تولد تا مرگ

امروزه زندگی افراد زیادی در دستان نظام‌های سلامت قرار دارد. از تولد بی‌خطر یک نوزاد سالم گرفته تا مراقبت‌های دوره سالمندی، نظام‌های سلامت مسئولیتی حیاتی و مداوم نسبت به افراد جامعه در دوره زندگی‌شان دارند؛ بنابراین وجود نظام‌های سلامت برای رشد سالم جوامع و شکوفایی استعداد آن‌ها ضروری است.

◆◆◆ انسان سالم محور رشد اقتصادی

در اهمیت نقش دولت‌ها نیز باید گفت، مسئولیت‌نهایی عملکرد نظام سلامت بر عهده دولت است. مدیریت دقیق و مسئولانه تندرستی جامعه (همان تولید) جوهره یک دولت خوب است. انسان سالم محور رشد اقتصادی هر کشور و اولویت ملی است، بنابراین مسئولیت دولت در این امر دائمی و مداوم است. در ایران تولید نظام سلامت دارای نقص‌های بی‌شماری است که در این ویژه‌نامه به تفصیل صحبت شده است اما با این حال بایستی دوباره بر مسئله اساسی دیگری تاکید کرد، بر اساس مطالعات صورت گرفته به ازای هر ۱۰۰۰ تومان سرمایه‌گذاری در حوزه بهداشت و پیشگیری ۷۰۰ تومان صرفه‌جویی در کل مخارج نظام سلامت صورت می‌گیرد. از این‌رو توجه و تمرکز در این حوزه مهم توسط هر دولتی باید سرلوحه کار قرار گیرد.

◆◆◆ از تجربه موفق شبکه‌های بهداشت ابتدای انقلاب درس بگیریم
تجربه موفق شبکه‌های بهداشت بعد از انقلاب اسلامی یکی از دستاوردهای ارزشمند جمهوری اسلامی در حوزه پیشگیری از بیماری‌های واگیردار بوده است؛ اما با توجه به تغییر بار بیماری‌ها به سمت بیماری‌های غیرواگیر لازم است تا سیاست‌های مدونی در جهت پیشگیری از این نوع از بیماری‌ها نیز تدوین گردد چرا که هزینه تشخیص، کنترل و درمان این قسم به مراتب بیش‌تر است و نیاز به فناوری و دستگاه‌های پیشرفته دارد.

◆◆◆ افزایش بودجه منجر به افزایش سلامتی می‌شود؟

ذکر این نکته واجب است که اگرچه افزایش بودجه در نظام سلامت سبب بهبود اوضاع آن می‌شود اما بر اساس مطالعات صورت گرفته یک رابطه صرفاً مستقیمی بین افزایش هزینه در نظام سلامت و افزایش سلامتی مردم وجود ندارد. به‌طوری‌که نمودار رابطه هزینه و سلامتی مردم ابتدا صعودی است اما در نقطه‌ای به حالت ایستا می‌رسد.

سپس حالت نزولی به خود می‌گیرد. بدین معنی که با افزایش هزینه، سلامتی مردم بهبود نمی‌یابد. به بیان دیگر کارایی یک نظام سلامت شامل دو فاکتور اصلی است: یکی منابع مالی و

◆◆◆ ما چه کرده‌ایم؟

نزدیک به دو سال و نیم از عمر دولت یازدهم می‌گذرد، طی این مدت مهم‌ترین تفاوت رخ داده در حوزه سلامت توجه چشمگیر رسانه‌ها، مردم و مسئولین به موضوع سلامت است. این تغییر را شاید بتوان حاصل گسترش ارتباطات به‌ویژه در فضای مجازی دانست. علاوه بر این فعالیت رسانه‌ای وزارت بهداشت و شخص وزیر به گونه‌ای بود که سلامت در کانون توجه کل کشور قرار گرفته است، در این میان برخی ساده‌ترین مسائل همچون کشیده شدن چند بخیه یا مشکلات بین پزشک و بیمار را بزرگ کرده‌اند و برخی بزرگ‌ترین طرح دولت یعنی تحول نظام سلامت را مورد نقد و بررسی قرار داده‌اند، شخص وزیر هم علاوه بر صراحت گفتار در بیان مشکلات سلامت حضوری فعال در فضای مجازی دارد.

◆◆◆ حواشی که پای وزارت را می‌گیرد

این تحولات و اتفاقات فی‌نفس هیچ‌گونه مشکلی ندارند، چه بسا سبب گفتمان سازی سلامت‌محوری و توجه به مناطق محروم شود، اما این آش‌وقتی شور می‌شود که در کنار اجرای طرح بزرگی به اسم تحول نظام سلامت که به همراه بودجه وزارت بهداشت نزدیک به یک چهارم بودجه عمومی کشور را به خود اختصاص داده است، این وزارتخانه کلیدی درگیر حواشی دیگری هم بشود تا جایی که جریان رسانه‌ای حامی دولت، سودای ریاست جمهوری وزیر بهداشت را هم پیش‌بینی کنند.

◆◆◆ دفاع و حمله مطلق

در کنار این فضای سیاست زده، مسئله تبلیغات وسیع وزارت بهداشت بر طرح تحول نظام سلامت و عدم تعامل مناسب این وزارتخانه با منتقدین طرح سبب شکل‌گیری رقابتی دوسویه شود که مردم همچون طنابی توسط دو طرف کشیده می‌شوند، یک‌سوی این طناب وزیر بهداشت و دفاع مطلق وی از طرح تحول و سوی دیگر منتقدینی است که وزیر را پولدار، حامی صنف پزشکان و درمان‌محور می‌دانند، در این بین مردم و انتقادات واقعی قربانی می‌شوند.

مصاحبه‌های چند ماه اخیر وزیر بهداشت به‌خوبی مؤید این فضای تلخ است و بارها شاهد صحبت‌های تند وی علیه